

ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-1-5-10>

 <https://orcid.org/0000-0003-1555-0526>

ЯРОШЕНКО Ольга

дійсна членкиня Національної академії педагогічних наук України,
докторка педагогічних наук, професорка
e-mail: yaroshenko_o@ukr.net

 <https://orcid.org/0000-0003-1087-8274>

ДЕРКАЧ Тетяна

докторка педагогічних наук, професорка,
деканка факультету хімічних та біофармацевтичних технологій,
Київський національний університет технологій та дизайну
e-mail: derkach.tm@knuutd.edu.ua

УДК 378-044.247:001.895(045)

ІННОВАЦІЙНА ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ

Схарактеризовано терміни, які використовують для опису інноваційної освітньої діяльності, та представлено результати аналізу праць вітчизняних і зарубіжних науковців, присвячених різним аспектам освітніх інновацій. Особливу увагу приділено відсутності єдиних підходів до класифікації різновидів інноваційної освітньої діяльності та доцільності наукових досліджень у цьому напрямі.

Доведено значущість інноваційної освітньої діяльності закладів вищої освіти як чинника надання високоякісних освітніх послуг.

Запропоновано авторське бачення етапів перебігу інноваційного процесу, що відбуваються в такій хронологічній послідовності: поява інновації → імплементація інновації в освітній процес → продуктивна інноваційна діяльність із реалізації інновації → набуття інновацією статусу звичної діяльності / явища → поява нової інновації.

Розкрито вплив інтернаціоналізації на виведення інноваційної освітньої діяльності вітчизняних університетів на міжнародний рівень.

Досліджено та узагальнено досвід інноваційної освітньої діяльності Київського національного університету технологій та дизайну з надання освітніх послуг китайським здобувачам вищої освіти в Київському інституті Технологічного університету Цілу.

Рекомендовано закладам вищої освіти України оптимізувати інноваційну освітню діяльність з урахуванням новітніх досягнень і тенденцій у сфері освіти в умовах інтеграції.

Ключові слова: види інновацій; вища освіта; інновація; інноваційна освітня діяльність; інтернаціоналізація.

Постановка проблеми. В Законі України «Про вищу освіту» зазначено, що «інноваційна діяльність у закладах вищої освіти є невід'ємною складовою освітньої діяльно-

сті і провадиться з метою інтеграції наукової, освітньої і виробничої діяльності в системі вищої освіти (Про вищу освіту, 2014). Відтак у сучасних умовах розвитку суспільства знання є інноваційним ресурсом як у межах країни, так і за межами національних кордонів. Цьому посприяло те, що міжнародний вимір вітчизняного освітнього простору збагатився інтернаціоналізацією вищої освіти. Як наслідок, у вітчизняній практиці з'являються нові види інноваційної освітньої діяльності, яка суттєво змінює практику підготовки фахівців з вищою освітою, сприяє входженню закладів вищої освіти в Європейський освітній простір.

В умовах інтернаціоналізації спостерігається зближення національних освітніх систем у різних напрямках – від формування змісту вищої освіти до його безпосередньої реалізації. Відбувається це кількома способами і з різною масштабністю. Перший спосіб полягає у вивченні та упровадженні передових ідей зарубіжного досвіду у практику конкретних закладів вищої освіти. Прикладом є поширення досвіду Німеччини, що стосується упровадження дуальної форми здобуття вищої освіти в різних країнах світу, зокрема, в Україні. Другий спосіб – навчання за кордоном і пов'язана з ним академічна мобільність студентів і викладачів. Третій спосіб характеризується наданням освітніх послуг спільно з зарубіжним закладом освіти, тобто, виведенням освітніх послуг на міжнародний ринок. Як показало дослідження, найменш дослідженим у педагогічній науці і найменш поширеним у вітчизняній прак-

тиці лишається останній. Вітчизняні університети надають освітні послуги здебільшого громадянам України, вихід цих послуг на інтернаціональний рівень тільки розпочинається. Між тим інтернаціоналізація вищої освіти створює продуктивне підґрунтя для реалізації третього способу.

Мета статті. Розкрити суть інноваційної освітньої діяльності закладів вищої освіти, проілюструвати трансформаційні процеси в інноваційній освітній діяльності закладу вищої освіти в умовах її інтернаціоналізації на прикладі Київського національного університету технологій і дизайну (КНУТД).

Методологія дослідження. Дослідження проведено із застосуванням методів аналізу державної інноваційної політики, порівняння й узагальнення поглядів вітчизняних і зарубіжних дослідників на інноваційну діяльність загалом та освітні інновації зокрема, вивчення досвіду інноваційної освітньої діяльності вітчизняних ЗВО, абстрагування і конкретизації.

Огляд результатів, дотичних до теми статті. В Україні нормативно-правове поле інноваційної діяльності окреслено Законами України «Про інноваційну діяльність» (Про інноваційну діяльність, 2002) та «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (Про пріоритетні напрями, 2011), Стратегією розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності, 2019).

Слід зазначити, що чинна нормативна база більшою мірою зорієнтована на інноваційну діяльність у промисловому виробництві, ніж у соціальній сфері. Між тим у суспільстві функцію драйвера розвитку будь-якої сфери життя виконують знання, які є головним продуктом надання освітніх послуг.

У законі України «Про інноваційну діяльність» термін «інноваційна діяльність» використовується для характеристики діяльності, спрямованої «на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг» (Про інноваційну діяльність, 2002). Дефініцію освітньої послуги розкрито в Законі України «Про освіту». Під освітньою послугою розуміють «комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість та спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання» (Про вищу освіту, 2014). На думку І. Грищенка «освітня послуга це продукт, що продається на основі довіри й іміджу» (Грищенко, 2025).

Проблема інноваційної освітньої діяльності перебуває в полі зору зарубіжних і вітчизняних учених.

Інноваційну діяльність в освіті А. Дубасенюк трактує, як «діяльність, яка забезпечує перетворення ідей у нововведення і формує систему управління цим процесом» (Дубасенюк, 2009). Вплив застосування передових інновацій у навчання soft skills на підготовку конкурентоспроможних фахівців розглядають О. Кондрашова, О. Дещенко, Ю. Ходикіна (Кондрашова та ін., 2024).

Мотивацію інноваційних процесів в освітній діяльності розкриває А. Попеску (Popescu, 2022). Мотиваційними чинниками визначено: актуальність інновації на суспільному та інституційному рівнях; бажання тих, хто навчається, й тих, хто навчає, відкрити щось нове. Тобто, автор порушує таку важливу проблему, як безпосередню участь здобувачів вищої освіти в інноваційному процесі.

Підтвердження того, що детермінантами освітніх інновацій є актуальні проблеми освітнього сьогодення, знаходимо у публікації (Fatima et al, 2025). Цей авторський колектив акцентує увагу на такій новітній інновації, як застосування у навчанні інструментів штучного інтелекту, що дозволяє створювати якісно нове навчальне середовище.

Як засвідчив аналіз наукових джерел, інноваційна освітня діяльність охоплює різні аспекти освітнього процесу. Тому закономірно, що з накопиченням фактів постає необхідність їхньої класифікації. Вчені у своїх працях порушують це питання. Зокрема, Романовський О. та співавтори оприлюднили такі типи інновацій в освіті: технологічні, організаційні, навчально-педагогічні, структурно-педагогічні та інші (Romanpovsky et al, 2025).

Г. Михайлишин пропонує типізацію освітніх інновацій, що включає освітні, науково-технологічні, інфраструктурні, економічні, соціальні, правові, адміністративні та інші інновації (Mykhailyshyn et al., 2018).

О. Муращенко вдалась до класифікування освітніх інновацій за ступенем новизни на такі групи:

– ретроінновація, що передбачає перенесення в сучасну практику в модифікованому вигляді відомого в минулому феномена, який у силу певних історичних обставин перестав застосовуватися;

– модифікована інновація, яка дозволяє застосування відомого підходу з частковою його модифікацією;

– комбінаторна інновація, що характеризує результат об'єднання декількох від-

мих блоків та створення якісно нового продукту;

– авторська інновація, яка передбачає створення дійсно нового творчого продукту (Муращенко, 2022).

Розкриваючи сутність інноваційної освіти, Л. Шевченко запропонувала дві типології – освітніх інновацій та інновацій в освіті. Освітні інновації класифіковано на педагогічні, освітньо-технологічні, науково-методичні. Дослідниця поширює цю класифікацію й на інновації в освіті, аде доповнює її ще такими видами: науково-технологічні, інфраструктурні, економічні, соціальні, юридичні, управлінські (Шевченко, 2013).

Інноваційна діяльність більшою мірою є предметом економічних досліджень. Екстраполюючи на освітню діяльність університетів типи інноваційної діяльності, яких дотримуються в економічній науці, виокремлюємо такі різновиди освітніх інновацій: створення нових освітніх послуг/продуктів, нових педагогічних технологій та засобів навчання, нові організація і менеджмент освітнього процесу, освоєння нових ринків збуту освітніх послуг. Такі різні з першого погляду, всі вони мають спільні риси – якісно випереджають попередні освітні практики або суттєво відрізняються від них.

Результати дослідження. Інноваційній освітній діяльності такого виду, як нова організація виробництва й освоєння нових ринків збуту, цілком відповідає співпраця двох зарубіжних закладів вищої освіти зі спільної підготовки студентів. У практиці вітчизняних університетів таку співпрацю започаткував у 2019 р високорейтинговий Київський національний університет технологій та дизайну (КНУТД) спільно з Технологічним університетом Цілу (провінція Шандунь, Китай). Українсько-китайський заклад вищої освіти отримав від Міністерства освіти Китаю ліцензію на підготовку упродовж 20 років бакалаврів і магістрів за спеціальностями «Фармація, промислова фармація», «Хімічні технології і інженерія», «Біотехнологія», «Дизайн» (Грищенко, 2025, С. 306). Викладачі вітчизняного університету втілюють в освітній процес спільного закладу кращі зразки викладання, навчання, управління, дослідництва, проектної діяльності, використовуючи «особливості та переваги двох країн у галузі наукових дисциплін, методів навчання та наукових досліджень» (Грищенко, 2025, С. 315). Реалізація такого рівня інноваційної діяльності потребує від науково-педагогічних працівників КНУТД, котрі здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у Київському Інституті Технологічного університету Цілу,

вільного володіння англійською мовою (мова навчання студентів у спільному закладі) сформованості інформаційно-цифрової компетентності, умінь поєднувати онлайн-навчання з офлайн-навчанням, здійснювати подвійне керівництво студентами, аспірантами тощо.

П'ять років функціонування інноваційного закладу вищої освіти продемонстрували високий попит китайських громадян на якісну українську освіту. «Почавши у 2019 році свій перший навчальний рік з 234 студентами, які навчалися на трьох бакалаврських програмах, у 2023 році загальна чисельність здобувачів освіти на всіх рівнях перевищила кількість у 1200 осіб на п'яти освітніх програмах за різними рівнями» (Грищенко, 2021). Пояснити це можна тим, що новий вид інноваційної освітньої діяльності успішно функціонує завдяки поєднанню з іншими інноваціями, наприклад з цифровою технологією в організації освітнього процесу. Навчання у Київському інституті Технологічного університету Цілу відбувається «освоєння навчальних дисциплін за допомогою комп'ютерних і телекомунікаційних засобів, використання систем для відеоконференцій типу Zoom, Skype или TrueConf, месенджеру WeChat тощо. Платформа дистанційного навчання забезпечує студентам безперервний доступ до лекційних курсів, практичних занять, тестових програм, надає можливість online-спілкування та консультування з викладачем» (Грищенко, 2021).

Розглянутий приклад є яскравою ілюстрацією перебігу інноваційного процесу, який «полягає у формуванні та розвитку змісту та організації нового. У цілому під інноваційним процесом розуміється комплексна діяльність зі створення (народження, розробки), освоєння використання і розповсюдження нововведень» (Дубасенюк, 2014).

Схематично етапність освітньої інноваційної діяльності як неперервного процесу можна відобразити в такій послідовності:

поява інновації → імплементація інновації в освітній процес → продуктивна інноваційна діяльність з реалізації інновації → набуття інновацією статусу звичної діяльності, / явища → поява нової інновації.

Новація може тривалий час не втрачати новизни, якщо жити її новими підходами, засобами, враховувати зміни в освітньому середовищі. Тривалість повного циклу розвитку конкретної інноваційної освітньої діяльності у кожному закладі вищої освіти має різний хронотоп / часопростір. Це підкреслює також творчий характер інноваційної освітньої діяльності.

Як свідчить інноваційна діяльність Київського інституту Технологічного університету Цілу, обидва суб'єкти інноваційного освітнього процесу — науково-педагогічні працівники та здобувачі вищої освіти — мають бути вмотивовані до участі в ньому, відповідати його вимогам і володіти іншомовною компетентністю, використовувати сучасне матеріально-технічне забезпечення.

Впровадження освітніх інновацій накладає додаткові вимоги на кваліфікацію викладачів і рівень їхніх знань (Romanovski et al, 2025). Сучасні інформаційно-комунікаційні технології оновлюються кожні два місяці, а кардинальні зміни відбуваються приблизно раз на два роки, причому темпи таких змін постійно зростають. Китайські студенти швидко опановують нові технології, часто визначаючи темп навчання, що змушує українських викладачів відповідати їхнім очікуванням і рівню технологічної обізнаності. Відтак, викладачі, які працюють за таких умов, повинні володіти високим рівнем педагогічної майстерності, щоб адаптувати нові методики та технології в реальному часі, прогнозувати зміну когнітивного навантаження здобувачів вищої освіти і створювати умови, за яких це навантаження буде оптимальним.

Щоб бути успішними суб'єктами інноваційного освітнього процесу, студентам необхідно одночасно опанувати предметну область та розвивати мовну компетентність, вкрай важливу за умов навчання нерідною мовою. Це створює додаткове когнітивне навантаження, пов'язане з необхідністю витратити більше часу та зусиль на мисленнєвий переклад, розуміння термінів й адаптацію до іншомовного викладання. Водночас викладачі-іноземці, як правило, використовують формати та навчальні ресурси, поширені у їхній країні і матеріали, оптимальні для однієї мовної аудиторії, можуть виявитися неефективними для студентів, які навчаються іншою мовою. Зменшення когнітивного переважання вимагає адаптації та оптимізації навчальних матеріалів для ефективного засвоєння знань.

В Київському інституті Технологічного університету Цілу дизайн навчальних матеріалів спочатку було адаптовано до формату, що протягом останніх років застосовувався для підготовки українських студентів різних спеціальностей факультету хімічних та біофармацевтичних технологій КНУТД. Навчальні матеріали та методики викладання ґрунтувалися на мультимедійних лекційних курсах.

Для мінімізації когнітивного навантаження здобувачів вищої освіти (особливо в період дистанційного навчання з-за пандемії

2020–2021 років і частково 2022 року) навчальний дизайн лекційних курсів поступово та цілеспрямовано вдосконалювали.

Оптимізація навчальних матеріалів і їхнє приведення у відповідність до потреб студентів базувалися на положеннях теорії когнітивного навантаження. Було здійснено управління видами когнітивного навантаження шляхом їх регулювання відповідно до ресурсів робочої пам'яті. У процесі роботи було вдосконалено дизайн навчальних матеріалів таким чином, щоби загальне навантаження при їх вивченні залишалось в межах працездатності пам'яті, забезпечуючи ефективне навчання. Також враховували умови, необхідні для формування стійких зв'язків між хімічними знаннями на різних рівнях їх представлення (мікро, макро та символічному).

Досвід КНУТД підтверджує, що успішне впровадження подібних інновацій потребує належної підготовки та високої кваліфікації викладачів. Це дає змогу не лише адаптувати навчальний процес до потреб студентів, а й оцінити вплив інновацій на засвоєння знань, що в підсумку забезпечує високу якість освіти (Gryshchenko et al, 2021).

Висновки. Інноваційна освітня діяльність спрямована на підвищення ефективності надання освітніх послуг і відрізняється від традиційної змістом, новими чи удосконаленими методами викладання, технологіями навчання, способами організації освітнього процесу, складниками освітнього середовища, моделями управління тощо.

Для промислових підприємств інновації – це нові продукція і технологічні процеси, для освітнього процесу – нововведення, що поліпшують засвоєння знань, формування компетентностей, удосконалення підготовки здобувачів вищої освіти.

Цілісний процес інноваційної освітньої діяльності пролонгований у часі і проходить кілька етапів розвитку:

- 1) поява інновації (заклад вищої освіти продукує або запозичує її в досвіді інших);
- 2) імплементація інновації в освітній процес, який від цього зазнає зміни/удосконалення;
- 3) продуктивний прояв результативності у впровадженні інновації;
- 4) інноваційне з часом стає нормою, якщо не модернізується;
- 5) на зміну унормованій інновації приходить інша – результативніша.

Інноваційна освітня діяльність час від часу є предметом наукових досліджень; науковці оприлюднюють різні класифікації інноваційної освітньої діяльності, порівняльний аналіз та узагальнення яких не здійснювалось.

Вітчизняна вища освіта продукує нові зразки інноваційної освітньої діяльності. Один з них – створення закладу освіти в іншій країні для спільного надання освітніх послуг її громадянам. Ця інновація стала можливою завдяки інтеграційним процесам у вищій освіті.

Інноваційна модель надання освітньої послуги закладом вищої освіти на міжнародному рівні належить Київському національному університету технологій та дизайну. Досягнуті студентами навчальні результати показали, що впровадження інноваційного підходу до викладання хімії китайським студентам вітчизняними науково-педагогічними працівниками дозволило досягти досконалості викладання і навчання. Первинний досвід такої інноваційної освітньої діяльності університету свідчить про її ефективність. Міжнародна інноваційна освітня діяльність КНУТД доводить, що розроблена й реалізована університетом підготовка китайських студентів у спільно створеному закладі вищої освіти варта наслідування іншими вітчизняними університетами.

Подальші дослідження можуть стосуватись участі і ролі здобувачів вищої освіти в інноваційній діяльності університету, формування у здобувачів вищої освіти готовності до інноваційної діяльності.

Список бібліографічних посилань

- Грищенко, 2025 – Грищенко, І.М. (2025). Соціально-економічний аспект вищої освіти в умовах війни і миру: монографія. Київ: ТОВ «Юрко Любченко» [in Ukr.].
- Грищенко, І. (2021). Новий вектор співпраці в інтернаціоналізації вищої освіти з Китаєм. *Українська асоціація китаєзнавців: Україна–Китай*, 1: 21. URL: <https://sinologist.com.ua/gryshhenko-novyy-vektor-spivpratsi-v-internatsionalizatsiyi-vyshhoi-osvity-z-kytayem/> [in Ukr.].
- Дубасенюк, 2009 – Дубасенюк, О.А. (2009). Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки / О.А. Дубасенюк (ред.). *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. С. 14–47 [in Ukr.].
- Дубасенюк, 2014 – Дубасенюк, О.А. (2014). Інновації в сучасній освіті / О.А. Дубасенюк (ред.). *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць*. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка. С. 12–28 [in Ukr.].
- Кондрашова та ін., 2024 – Кондрашова, О.В., Дещенко, О.М., & Ходикіна, Ю.Ю. (2024). Передові інновації в навчанні soft skills: Перспективи та прогнози для вищої освіти України. *Педагогічна Академія: наукові записки*, 8. Doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13131756> [in Ukr.].
- Муращенко, 2022 – Муращенко, О. (2022). Освітні інновації, їх характеристики та етапи реалізації в початковій школі. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, 2: 69–75. Doi: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2022.262920> [in Ukr.].
- Про вищу освіту, 2014 – Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами і доповненнями). Стаття 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukr.].
- Про інноваційну діяльність, 2002 – Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> [in Ukr.].
- Про пріоритетні напрями, 2011 – Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> [in Ukr.].
- Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності, 2019 – Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> [in Ukr.].
- Шевченко, 2013 – Шевченко, Л.С. (2013). Типологізація інноваційної діяльності та інновацій в освітній сфері. *Право та інновації*, 4: 78–91 [in Ukr.].
- Fatima et al., 2025 – Fatima, S., Kishor Kumar Reddy, C., Sunerah, A., & Doss, S. (2025). Innovations in education: Integrating explainable AI into educational intelligence. In M. Ouaisa, M. Ouaisa, H. Lamaazi, M. El Hamlaoui, & K. Reddy C. (Eds.). *Internet of behavior-based computational intelligence for smart education systems*. IGI Global Scientific Publishing. PP. 19–52. Doi: <https://doi.org/10.4018/979-8-3693-8151-9.ch002>
- Gryshchenko et al., 2021 – Gryshchenko, I.M., Jin, L., Derkach, T.M., Tang, S. (2021). Experience in teaching analytical chemistry in a joint English-language educational project of Chinese and Ukrainian universities. *Journal of Physics: Conference Series*, 1946(1): 012008. Doi: <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1840/1/0120421946/1/012008>
- Lukhutashvili, 2023 – Lukhutashvili, N. (2023). Innovations in the education system and related to it problems. *Economic Profile*, 18: 43–49. Doi: <https://doi.org/10.52244/ep.2023.26.07>
- Mykhailishyn et al., 2018 – Mykhailishyn, H., Kondur, O., Serman L. (2018). Innovation of education and educational innovations in conditions of modern higher education institution. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 5(1): 9–16. Doi: <https://doi.org/10.15330/jpnu.5.1.9-16>
- Popescu, 2022 – Popescu, A. (2022). Innovation in Education. In *Values, models, education. Contemporary perspectives*. Published by: Editura Eikon. Pp. 158–165. Doi: <https://doi.org/10.56177/epvl.ch21.2022.en>
- Romanovsky et al., 2025 – Romanovsky, O.O., Romanovska, Yu.Yu., Romanovska, O.O., & El Makhdi M. (2025). Types of innovations in the sphere of higher education. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 70: 207–221.

References

- Hryshchenko, I.M. (2025). Socio-economic aspect of higher education in war and peace: monograph. Kyiv: Publisher Yurko Lyubchenko [in Ukr.].
- A new vector of cooperation in the internationalization of higher education with China. *Ukrainian Association of Sinologists: Ukraine–China*, 1: 21. Retrieved from <https://sinologist.com.ua/gryshhenko-novyy-vektor-spivpratsi-v-internatsionalizatsiyi-vyshhoi-osvity-z-kytayem/> [in Ukr.].
- Dubaseniuk, O.A. (2009). Innovative educational technologies and methods in the system of professional pedagogical training. In Dubaseniuk, O.A. (ed.). *Professional pedagogical education: innovative technologies and methods*. Zhytomyr: Publishing house I. Franko Zhytomyr State University. Pp. 14–47 [in Ukr.].
- Dubaseniuk, O.A. (2014). Innovations in modern education. In Dubaseniuk, O.A. (ed.). *Innovations in*

- education: integration of science and practice: a collection of scientific and methodological works.* Zhytomyr: Publishing house I. Franko Zhytomyr State University. Pp. 12–28 [in Ukr.].
- Kondrashova, O.V., Deshchenko, O.M., & Khodykina, Y.Yu. (2024). Advanced innovations in soft skills teaching: Prospects and forecasts for higher education in Ukraine. *Pedagogical Academy: scientific notes*, 8. Doi: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13131756> [in Ukr.].
- Murashchenko, O. (2022). Educational innovations, their characteristics and stages of implementation in primary school. *Collection of scientific works of Uman State Pedagogical University*, 2: 69–75. Doi: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.2.2022.262920> [in Ukr.].
- On Higher Education: Law of Ukraine No. 1556-VII of 01.07.2014 (as amended). Article 65. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> [in Ukr.].
- On innovative activity: Law of Ukraine dated 04.07.2002 No. 40-IV (with amendments and supplements). U Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> [in Ukr.].
- On priority areas of innovation activity in Ukraine: Law of Ukraine dated 08.09.2011 No. 3715-VI (with amendments and supplements). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> [in Ukr.].
- Strategy for the development of the sphere of innovative activity for the period until 2030: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 10.07.2019 No. 526-p. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> [in Ukr.].
- Shevchenko, L.S. (2013). Typology of innovative activity and innovations in the educational sphere. *Law and Innovations*, 4: 78–91 [in Ukr.].
- Fatima et al., 2025 – Fatima, S., Kishor Kumar Reddy, C., Sunerah, A., & Doss, S. (2025). Innovations in education: Integrating explainable AI into educational intelligence. In M. Ouaisa, M. Ouaisa, H. Lamaazi, M. El Hamlaoui, & K. Reddy C. (Eds.). *Internet of behavior-based computational intelligence for smart education systems*. IGI Global Scientific Publishing. Pp. 19–52. Doi: <https://doi.org/10.4018/979-8-3693-8151-9.ch002>
- Gryshchenko et al., 2021 – Gryshchenko, I.M., Jin, L., Derkach, T.M., Tang, S. (2021). Experience in teaching analytical chemistry in a joint English-language educational project of Chinese and Ukrainian universities. *Journal of Physics: Conference Series*, 1946(1): 012008. Doi: <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1840/1/0120421946/1/012008>
- Lukhutashvili, 2023 – Lukhutashvili, N. (2023). Innovations in the education system and related to it problems. *Economic Profile*, 18: 43–49. Doi: <https://doi.org/10.52244/ep.2023.26.07>
- Mykhailyshyn et al., 2018 – Mykhailyshyn, H., Kondur, O., Serman L. (2018). Innovation of education and educational innovations in conditions of modern higher education institution. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*, 5(1): 9–16. Doi: <https://doi.org/10.15330/jpnu.5.1.9-16>
- Popescu, 2022 – Popescu, A. (2022). Innovation in Education. In *Values, models, education. Contemporary perspectives*. Published by: Editura Eikon. Pp. 158–165. Doi: <https://doi.org/10.56177/epvl.ch21.2022.en>
- Romanovskyi et al., 2025 – Romanovskyi, O.O., Romanovska, Yu.Yu., Romanovska, O.O., & El Makhdi M. (2025). Types of innovations in the sphere of higher education. *Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems*, 70: 207–221.

YAROSHENKO Olga

Full Member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Doctor Science of Pedagogy, Professor

DERKACH Tetiana

Doctor Science of Pedagogy, Professor, Dean of the Faculty of Chemical and Biopharmaceutical Technologies, Kyiv National University of Technologies and Design

INNOVATIVE EDUCATIONAL ACTIVITIES OF UNIVERSITIES AND THEIR TRANSFORMATION IN THE CONDITIONS OF INTEGRATION

Summary. Introduction. Educational innovations encompass new or improved approaches, methodologies, technologies, or organisational solutions that enhance the educational process and, once proven effective, become widely implemented. Given the diversity of modern innovations, a key issue is the formation of unified classification approaches and the justification for scientific research in this area.

Purpose of the article. To reveal the essence of innovative educational activities in higher education institutions and illustrate transformational processes in their internationalisation using the example of Kyiv National University of Technologies and Design.

Research methods. The study employs an analysis of state innovation policies, comparing domestic and foreign research on educational innovations and examining innovative practices in Ukrainian universities using abstraction and concretisation.

Results. The significance of innovative educational activities of higher education institutions as a factor in providing high-quality educational services is proven. The author's vision of the stages of the innovation process is proposed, which occur in the following chronological sequence: the emergence of innovation → implementation of

innovation in the educational process → productive, innovative activity for the implementation of innovation → innovation acquiring the status of a habitual activity/phenomenon → emergence of next innovation.

Originality. The influence of internationalisation on bringing innovative educational activities of domestic universities to the international level is revealed. The experience of innovative educational activities of the Kyiv National University of Technology and Design in providing educational services to Chinese students at the Kyiv Institute of the Qilu University of Technology is studied and generalised.

Conclusions and suggestions. Higher education institutions in Ukraine are recommended to optimise innovative educational activities by considering the latest academic achievements and trends in the context of integration.

Keywords: types of innovations; higher education; innovation; innovative educational activities; internationalization.

Одержано редакцією 11.03.2025
Прийнято до публікації 25.03.2025